GAZETA KRAKOWSKA

Nro 103.

Z Krakowa dnia 24 Grudnia 1823 Roku we Srodę.

— *Z Krakowa.* —

W dalszym ciągu 5tego Posiedzenia Seymu Rzeczypospolitey Krakowskiey d. 5 Grudnia 1823 r.

Sekretarz Seymu czytał proiekt do Prawa umarzaiącego podatki w r. 182⅘ iako Inexigibilia kwalifikowane.

Reprzentant Soczyński uważaiąc odczytany proiekt za materyią Skarbową, oświadczył się przeciw możności wprowadzenia onegóż, gdy niezostał odczytanym w 4tym dniu Posiedzeń.

Marszałek Seymu oznaymił, iż umorzenie Inexigibiliów iest prawem z attrybucyi Władzy sameyże Reprezentancyi wynikaiącym, a tak w nieprzyięciu Reprezentancyia sama ścieśniałaby swe prerogatywy.

Reprezentant Soczyński wniósł, iż dzieląc potrzebę proiektu wniesie go sam, nie może iednak zezwolić na proiekt Senatu, gdy nadszedł po terminie na proiekta Skarbowe Statutem oznaczonym.

Reprezentant Lipczyński uważał proiekt Inexigibiliów za wniesiony prawnie, i gdy Członki Kommisyi Skarkowey nie zgadzaią się na tę opinią iaka zaszła przeciw poprzedniemu proiektowi, wniósł, ażeby odesłany został drogą zwyczayną Kommissyi Skarbowey.

Reprezentant Soczyński utrzymuiąc proiekt Inexigibiliów za prawo Skarbowe obstawał przy nieprzyięciu onegóż.

Marszałek Seymu obiaśniał, iż przedmiot niewymagalności podatków, będąc częścią rachunków Izbie odczytanych, a następnie Kommissyi Skarbowey kommunikowanych, ulega teyże samey formie postępowania w oddaniu Kommissyi Skarbowey.

Reprezentant Soczyński czytał urządzenie Kommissyi Organizacyyney, które przedmiot Inexigibiliów oddaiąc Reprezentacyi, podało tenże iak inne prawa Skarbowe Inicyatywie Senatu, z tego wypływa, że przyięcie tego proiektu prawa Skarbowego po 4tym dniu Posiedzeń Seymu, będąc przeciwne Statutowi, może tylko zapewnić skutek, gdy przez którego z Członków Reprezentancyi wniesionym będzie.

Reprezentant Czerniński delegowany Sędzia Pokoiu przedstawił za środek pogodzenia toczącey się materyi w wprowadzeniu proiektu przez iednego z Senatorów delegowanych, gdy od Senatu wprost przyiąć się nieda.

Marszałek Seymu ponawiaiąc powody wskazuiące, iż proiekt Inexigibiliów nie iest proiektem Skarbowym lecz tylko częścią rachunków, tłomacząc oraz że nadeyście onegóż z dniem 2 posiedzeń Seymu uzupełnia przepisy Statutu

organicznego, wezwał Izbę Prawodawczą do oświadczenia się za odesłaniem proiektu Kommissyi Skarbowey.

Gdy Reprezentant Soczyński i Librowski obstawali za nietykalnością Konstytucyi, a ztąd niemożnością przyięcia i deliberowania wprowadzonego proiektu,

Marszałek Seymu za zgodą Izby Prawodawczey zostawił proiekt Inexigibiliiów do decyzyi przyszłey Reprezentacyi, a Reprez: Soczyński Członek Kommissyi Skarbowey zastrzegł sobie ponowienie onegóż, gdy przekona się z dowodów o ilości podatków do umorzenia kwalifikowanych.

Na 6stym Posiedzeniu Seymu dnia 6 Grudnia r. b.

Reprezen: Soczyński Członek Kommissyi Skarbowey w zwrocie uwagi, iż każdego Członka Towarzystwa, a tem bardziey Reprezentanta Narodu iest obowiązkiem złe i szkodliwe dla Kraiu w swem źródle umarzać, lub gdy temu zapobiedz całkowicie niemożna takowe zmnieyszać, przymawiaiąc się do podniesionych w Izbie Prawodawczey głosów Rapportem statystycznym Senatu utwierdzonych o nagle pomnażaiącey się liczbie podupadłych szukaiących ratunku w opiece Szanownego Towarzystwa Dobroczynności, szczupłemi dochodami i niepewnemi momentalnemi zasiłkami uposażonego, uczynił wniosek wezwania Rządzącego Senatu o udzielenie przyczyn tak znaczney w tych czasach liczby osób opieki i wsparcia Towarzystwo Dobroczynności żądaiących, zwłaszcza że klęski zrządzaiące niedostatek między ludźmi żadne w tych czasach tak znakomite widzieć się niedały; i owszem wielka łatwość zarobku przy tylu fabrykach Rządowych nastręczała możność podupadłym osobom do utrzymania się, czyli też przypadkiem taż sama Lotterya nie iest przyczyną tego zubożenia.

Wniosek powyższy Izba Prawodawcza iednomyślnie postanowiła przesłać Rządzącemu Senatowi.

Reprezentant Czerniński Delegowany Sędzia Pokoiu wniósł, ażeby na reparacyą Kościoła S. Piotra do proiektowanych w Budżecie 6000 złp. druga takaż sama kwota z względu konieczney potrzeby utrzymania tey Bazyliki oznaczoną była, przedstawił zarazem Wniosek wezwania Rządzącego Senatu o naybliższą Inicyatywą do umieszczenia na tegorocznym Budżecie Summy 10,000 zp. przeznaczyć się maiącey na fundusz pomnika Tadeusza Kosciuszki oraz o włączenie budowy drogi do niego prowadzącey do Budżetu Wydziału Wewnętrznego; w poparciu tego wniosku oznaymił Mowca, iż gdy Reprezentancya Kraiowa r. 1817 oświadczyła była iednomyślnie życzenie swoie aby zwłoki wkrótce w przód zmarłego w Szwaycarach Bohatera Naszego Kosciuszki w Krakowie złożone były, Dostoyny Rząd Królestwa Polskiego przez Obywateli swych o zprowadzeniu tych zwłok do Kraiu proszony, zasiągnąwszy w tey mierze Woli Nayiaśnieyszego Cesarza Alexandra skłonił się do życzenia teyże Reprezentacyi i Senatu z wyrażeniem iż wziąwszy na siebie zastąpienie kosztów na przywiezienie ciała ze Szwaycar ma prawo spodziewać się, iż Senat i Obywatele Krakowscy z swey strony nie tylko nic nieoszczędzą na przyzwoite tego Ciała w murach swoiey Stolicy przyięcie, ale nadto uczcić zechcą pa-

miatkę Bohatera Polskiego przez wystawienie Mu Pomnika, któryby godnie swoiemu odpowiedział celowi.

W tym zatem publicznie przyiętym chlubnym i miłym obowiązku, gdy Senat Rządzący zarządzenie budowy Pomnika Kościuszki wraz z iego funduszami zdawszy ustanowionemu przez siebie Komitetowi, który otworzywszy wpływy ze wszystkich Polski prowincyi, nie mogąc obliczyć naprzód ani ilości tych wpływów, ani kosztów na rozmaite do tego Pomnika należące zamiary, słusznie osądził, iż dopiero przy wyyściu tych wpływów i posunięciu robót mógł sądzić o potrzebie zasiłku. — Mówca głosząc wpływy na ten cel do Złp. 168,147 a wydatki do Złp. 153,888, z których Mogiła ukończona, 457 siągów kamienia gotowych do drogi i budowania osady, Cmentarz i Pustynki obmurowany, 18,000 Złp. na uposażenie trzech Sierot po Bracie Stryiecznym Bohatera pozostałych ulokowane, i zaraz 12,000 przez wspaniałość JW. Artura Hrabi Potockiego zwiększone, zostawiaią funduszu Złp. 14.259 na zamiary postanowione założenia osady z zupełnym tak w gruntach mieszkaniach i porządkach uposażeniu, zrobienia i udoskonalenia drogi do Pomnika prowadzącey, uporządkowanie okolic Pomnika, czuwania przez lat kilka z potrzebą naprawy pomnika, dopóki się zupełnie nieustali, i nakoniec uwieńczenie Pomnika kamieniem, z tego gdy widoczne przekonanie, iż fundusz pozostały zaledwieby na ieden z tych zamiarów wystarczył. Mówca podaiąc spełnienie powyższych zamiarów wspaniałości Rządu i Reprezentancyi krajowey, gruntował ziszczenie tych na staraniu Komitetu, który powołaniem nowych wpływów i dowiedzioną swoią ścisłością w oszczędności i dozorze zdoła odpowiedzieć swemu powołaniu.

Izba Prawodawcza przyiąwszy wniosek Reprez: Czernińskiego z uniesieniem odpowiadaiącem zamiarom należnego uczczenia drogiey Narodowi Polskiemu pamiątki Bohatera Tadeusza Kościuszki postanowiła iednomyślnie wniosek ten przesłać Rządzącemu Senatowi.

Reprezen: Soczyński Członek Kommissyi Skarbowey chciał wiedzieć czy zasiłek żądany na Pomnik Kościuszki w summie 10,000 Złp. ma stanowić rokroczny wydatek Budżetu czyli tylko na ten ieden raz.

Reprezentant Czerniński oznaymił, iż żądanie zasiłku iest tylko na rok ieden, i strącaiąc koszta uroczystości założenia Mogiły z składek prywatnych zastąpione, a odnoszące się w zwrocie do Skarbu publicznego, będzie rzeczywiście tylko wydatek połowy żądaney kwoty sławę Narodową ocalaiący.

Reprezentant Soczyński nieodłączny od wniosku Reprez: Czernińskiego zwrócił uwagę, iż co do kosztów budowy drogi do Pomnika prowadzącey, te nienależą do Budżetu, lecz do funduszu rogatkowego pod wyłączną Administracyią Senatu zostaiącego.

Następnie czytał Sekretarz Seymu złożone przez Reprez: Czernińskiego dwie prośby PP. Marchwickiego Archiwisty Trybunału i Rotarskiego Adiunkta Ekonomii o powiększenie pensyi, oraz Anny Heil przez Reprez: Szastra przedstawioney o pensyią Wdowią. Prośby te postanowiła Izba Prawodawcza przesłać Senatowi.

W dalszym porządku działań Seymu Sekretarz odczytał proiekt Senatu przedłużenia terminu prackluzyinego regulacyi hipotek do dnia ostatniego Grudnia r. 1824 z oznaczeniem kosztów Kancellaryi Kommissyi hipoteczney. — Proiekt ten odesłany do opinii Kommissyi Prawodawczey łącznie z Kommissyią Skarbową co do oznaczenia kosztów styczność z Budżetem maiącego.

Odczytane także zostało uwiadomienie Senatu o wybraniu przez Zgromadzenia Gminy 9tey Miasta Krakowa Pana Marcina Soczyńskiego Reprezentanta Nadzwyczaynego Seymu Prawodawczego w mieysce P. Stanisława Mieroszewskiego, króren tę dostoyność zrezygnował.

W końcu Reprez: Czerniński czytał złożony na ręce swe przez P. Słotwińskiego Członka Wielkiey Rady Uniwersytetu od Zgromadzenia Reprezentantów wybranego Rapport z urzędowania które zakończa.

Leon Chwalibogowski,
Sekretarz Seymowy.

Z Paryża d. 6 Grudnia.

Chociaż Król d. 3 nie wyieżdżał, prezydował iednak radzie Ministrów. — D. 4 przyiął J. K. M. na prywatnem posłuchaniu Xcia Carignan, który potem zaprowadzony był do reszty Rodziny Królewskiey. Uważano, iż ten Xiąże na galowym swoim mundurze miał naramienniki grenadyerskie, które za odznaczenie się pod Trocadero uzyskał.

Ces. Rossyyski Wielki Podkomorzy Xże Nariszkin miał u Króla d. 4 prywatne posłuchanie.

Pomiędzy przeźroczami podczas oświecenia z powodu wiazdu Xcia Angouleme odznaczał się następuiący napis:

Nocte pluit tota, radeunt spetacula mane,
Divisu n imperium cum Jove Caesar habet.

(Patrzay iak po nocnym deszczu na uroczystość wypogodziło się Niebo, bo Jowisz dzieli z Cesarem panowanie nad światem.)

Nazaiutrz po wieździe udał się Xże Angouleme do Kościoła Panny Maryi, dla podziękowania Bogu za udzielone szczęście orężowi Królewskiemu w Hiszpanii, a Nayświętszey Pannie za łaskawą opiekę. Arcybiskup na czele Kapituły przyiął J. K. W. i złożył mu życzenia w imieniu duchowieństwa Paryzkiego. Po odśpiewaniu *Te Deum* i odprawioney przez Arcybiskupa Mszy S. przy dobraney muzyce, odprowadzony Xże został do powozu; obrócił się do Arcybiskupa i podziękował iemu i Kapitule w nayuprzeymnieyszych wyrazach.

Baron Puymaurin miał zaszczyt złożyć Królowi medal wystawiaiący wiazd Xcia Angouleme, i z powodu prędkości i piękney roboty uzyskał zadowolenie J. K. Mci.

Xże Hohenlohe przybył z swoim lekarzem do Paryża i iest zdrowszy.

Major - Jenerał Hr. Guilleminot pozostał w Madrycie, dla poczynienia potrzebnych rozporządzeń względem stanowisk osadniczego woyska.

Podług telegraficznego doniesienia fregaty nasze Amazonka i Klorinda, i Korweta Pomona, które pod rozkazami Kontradmirała Rouffin pod brzegami Chili i Peru krążyły, powróciły d. 2 b. m. do Brestu.

Wiele pism zawieraią list P. G. L. Ternaux, w którym donosi, iż d. 3 przybył do niego nieznaiomy, który wręczył mu 10,000 Fr. do podziału na szpitale, a drugie 10,000 Fr. na podniesienie szkół wzaiemnego uczenia; lecz nazwiska swoiego uporczywie wymienić nie chciał.

Noszą teraz pierścienie pod nazwiskiem: " na sposób Francuzki „ z wizerunkiem Xcia Angouleme i rysem całey woyny Hiszpańskiey.

— D. 9. —

Rozporządzeniem Królewskiem z d. 3 b. m ogłoszone iest przebaczenie dla zbiegów woyskowych, którzy do 1go Marca roku 1824 do pułków swoich powrócą. W przebaczeniu tem obięci nawet są zbiegowie uwięzieni, a ieszcze na kary nie skazani, i t. d.

Na uroczysty obiad, który miasto Paryż d. 15 b. m. da, wystawiona iest nowa Sala, która łączy się z tak zwaną tronową Salą. Król wybrał 12 pań mieyskich, które znaydować się będą na tey uczcie.

Na wystawienie teatralne sztuki " Vendome w Hiszpanii „ na którey znaydować się miał Xże Angouleme, pozakupywano przed kilku miesiącami bilety, i natłok tak był wielki, chociaż poczyniono rozporządzenia do umieszczenia więcey widzów, że w wieczór wystawienia wszystkie ulice około teatru zapełnione były ludźmi, a z tych niektórzy ofiarowali po 100 Fr. za ustąpienie parterowych biletów. Podczas śpiewania patryiotycznych pieśni tak dalece uniosła się publiczność, iż zwróciła się ku loży Królewskiey i Domowi Królewskiemu i Bohaterowi Trocadero potysiąc razy: niech żyie! wykrzyknęła. — Wystawienie zakończyło się tryumfalnym wiazdem Króla i Królowey Hiszpańskich. Oboie pokazali się na starożytnym tryumfalnym wozie przez 4 białe konie ciągnionym, otoczeni tłumami ludu obu narodów. — Xże Angouleme siedział obok oyca swoiego w loży i z zwykłą skromnością przyiął oddawany sobie hołd. Z drugiey strony oyca siedziała Xżna Angouleme, pięknieysza przez szczęście i radość, których doznała, niżeli przez śklniące się brylanty! któremi suto była przybrana. Czerwony kolor iey sukni będzie przez całą zimę pod nazwiskiem mody kolorem Dam. Xże Angouleme znaydował się tu, równie iak podczas wiazdu, w prostym polowym mundurze. Wiadomo iednak, iż w Puerto Santa Maria przyiął Króla Hiszpańskiego w paradnym swoim mundurze wielkiego admirała Francuzkiego.

Uważaią tu, iż wiazd Xcia Angouleme nastąpił w rocznicę bitwy pod Austerlitz.

Xże Bellony powrócił tu z swey wioski i na żądanie J. K. Mci przyiąć miał poselstwo do Wiednia.

Jeden z adjutantów Marszałka Moncey powrócił iuż do Paryża, a sam Marszałek wyiechał d. 29 Listopada z Barcelony. Przybył tu także Jenerał Bourk.

Dziennik Chorągiew biała donosi od wyższego Menu pod d. 27 Listopada, że Austryia nie uznała tytułu Cesarskiego i niepodległości Brazylii.

Z Madrytu d. 2 Grudnia.

Ministrowi woiennemu San Juan dla ułatwienia iego działań dał Król szczególnieysze pozwolenie, aby wyiąwszy

niektóre pisma, udzielanie tytułów, i t. d. które po Królu podpisuie, na wszystkich innych z iego wydziału wychodzących wyrokach i nawet paszportach do Indyiów podpisywał się tylko swoim nazwiskiem San Juan.

Dawny zwyczay nadawania Synom Jnfantów tytułu Xiążąt Parmy, rozciągnął J. K. M. i do dzieci Jnfanta Franciszka i Jnfantki Ludwiki.

Gdy niedawno na radzie Ministrowskiey była rzecz o pomnieyszeniu urzędników, przywiódł Król własny przykład: że składaiący się dawniey Dwor swóy z 200 osób zmnieyszył do 30 i te zupełnie są wystarczaiącemi.

Utrzymuie się wieść, że w rocznicę urodzin Królowey ogłoszone zostanie przebaczenie dla osób, które wprost do rewolucyi nie wpływały, ale tylko przez słabość, uwiedzenie i błąd wciągnąć się do niey dały.

Policyia poczyniła niedawno rozporządzenia, aby na cudzoziemców miano iak dawniey baczne oko, ale z iak naymnieyszą dla nich przykrością.

Kr. Portugalski sprawuiący interessa, P. Joachim Seweryn Gomez, który zostaie tu od r. 1809 i postępowanie iego w różnych stosunkach zaspakaiało oba Dwory, miał d. 20 u Króla posłuchanie.

Korregidor w Toledo odkrył u tameyszego Plebana 503 exemplarzów konstytucyi Stanów i przez kata kazał spalić.

Z Lizbony d. 22 Listopada.

Ministrowie zgromadzaią się często i celem ich narad iest nayczęściey Brazylia. Jnfant Michał znayduie się prawie zawsze na tych naradach. Pewną iest rzeczą, iż na ostatniem roztrząsane było delikatne pytanie: czyli Królewic Piotr miał prawo przyiąć ofiarowaną mu przez Brazylijanów koronę Cesarską bez zrzeczenia się praw swoich do Portugalii. Wiele osób utrzymywało, iż Królewic Piotr postępował tylko wedle zostawionych mu na wszelkie wypadki przez Króla instrukcyy; lecz to zdanie codziennie staie się słabszem.

Ces. Rossyyski sprawuiący interessa miał prywatne posłuchanie u Jnfanta Michała, któremu od Monarchy swoiego wysoki oświadczył szacunek za iego szlachetne, bohaterskie i miłości synowskiey odpowiadaiące postąpienie, i że nie mógł większey nabydź chwały iak przez uratowanie swego Króla, oyca i oyczyzny.

Od granic Hiszpańskich d. 5 Grudnia.

Jenerał porucznik Maringone mianowany został przez Xcia Angouleme dowódcą pozostaiącey w Katalonii dywizyi.

Jenerał Guilleminot przybył d. 30 Listopada do Baiony i był z honorami przyięty.

Wnosząc z wszystkich rozporządzeń (piszą z Baiony) odwodowy korpus, który w Baionie pozostanie, nie przeniesie 12,000 ludzi.

Xże Jnfantado miał wpaść w niełaskę u Króla Ferdynanda i utracić dowództwo nad Królewską gwardyią. — 58 osób, które służyły w konstytucyynym rządzie Hiszpańskim skazane zostały na wygnanie do Ceuty.

Były konstytucyyny Minister San Miguel, o którym pisano iuż, że nie umarł, miał bydź w Saragossie badany i ztamtąd do Madrytu powieziony.

Woyska, które podług kapitulacyi z Kartageną i Alikante poprowadzone bydź miały w niewolą woienną do Francyi, rozpuszczone są podług nowego rozporządzenia do domów, wraz z officerami, ieżeli nie pada na nich inna wina. Toż samo nastąpić miało z woyskami Miny, ale officerowie uczynili przełożenie Marszałkowi Moncey i niewiadomo ieszcze iak w tey mierze postąpiono.

W Vittoria odgrzebano d. 26 Listopada zwłoki dwóch osób, które podczas rewolucyi padły ofiarami, i uroczyście pochowano. Przy wyściu z Kościoła zrobił się zgiełk, podczas którego dwoch spokoynych mieszkańców sztyletami zakluto. W Pampelonie utrzymuią władze Francuzkie spokoyność i porządek, a w St. Sebastian żyią mieszkańcy w naylepszey zgodzie z żołnierzami Francuzkiemi.

Z Londynu d. 6 Grudnia.

Król znaydował się znowu d. 4 w teatrze Drurylane i po oba razy tak wielki był natłok, iż złodzieie z naywiększą bezwstydnością kieszenie widzów odwiedzali.

Wczoray dawał J. K. M. posłuchania, podczas których Portugalski Minister, Hr. de Villa Real, złożył mu list wierzytelny. Potem P. Canning miał prywatne posłuchanie. Przed kilku dniami mieli także u Monarchy posłuchanie Hr. Liwerpool i P. Peel.

Podług doniesień z Demerary przywrócona tam wprawdzie została spokoyność i zbuntowanych Murzynów sądzą, ale wyspa ciągle ieszcze zostaie pod ustawą woienną i milicyia stoi pod bronią.

Pisma tuteysze zapełnione są doniesieniami o szkodach, które ostatnie burze na morzu poczyniły.

Rząd zakupił wiele wołowego i wieprzowego mięsa dla siły morskiey.

W iednem z pism tuteyszych czytamy opis Miny, który z powierzchowności swey, iako krępy i nizkiego wzrostu, podobnieyszym iest do Anglika niż do Hiszpana.

Podług listów z Panama pod d. 16 Sierpnia dway deputowani od Peruwiańskiego rządu wybierali się za pierwszą sposobnością do udania się przez Kingston do Anglii, dla wystąpienia iako posłowie. Bolivar uspokoiwszy w Pasto bunt, który Hiszpański Biskup podniecił, i przy którym 1500 ludzi życie utracilo, udał się d. 7 Sierpnia do Limy, z którego miasta Roialiści ustąpili. Jenerał Santa-Cruz czyni ciągle przeciw nim w prowincyi Arequiba wielkie postępy. W La Paz przyięto go z otwartemi rękami. Riva Auguero znayduie się ciągle ieszcze na czele Peruwiańskiego rządu. — Rząd Kolumbiyski wyznaczył posłów do różnych Europeyskich Dworów. — Rząd Buenos-Ayres sprowadza dwieście Jrlandczyków do kopania nowego kanału od Ensenada do Buenos-Ayres. Po 7 latach otrzymaią pewne nagrody w pieniądzach i gruntach. — Osadnicy ci w krótce z Liwerpoola odpłyną.

Z Hagi d. 8 Grudnia.

Królewicowa Następczyna tronu znayduie się znowu przy nadziei, i czynione są zwyczayne modły o szczęśliwe iey rozwiązanie.

Rząd nasz uznał P. Barnet za Konsula Ziednoczonych Stanów północney Ameryki.

W drugiey izbie Stanów jeneralnych rozpoczęło się naradzanie nad rozkładem gruntowego podatku na r. 1824. Srodkowa Sekcyia teyże izby zda wkrotce sprawę o dalszych tytułach Kodexu cywilnego, których rozpocznie się zaraz roztrząsanie.

Przy ministrowstwach sprawiedliwości i morskiem niema na przyszłość bydź ani administratorów, ani dyrektorów.

Z Frankfortu d. 23 Grudnia.

Mieysce Kr. Wirtembergskiego Posła przy Seymie związku Niemieckiego nie iest ieszcze osadzone, i tymczasowo głosować za niego będzie Kr. Bawarski Poseł P. Pfeffel. — Kr. Pruski Poseł Hr. Goltz dał 29 Listopada świetną ucztę z powodu zaślubienia Królewica Jmć. Następcy tronu Pruskiego.

Xiężna St. Leu w podróży swey do Rzymu przybyła d. 5 z. m. do Bononii. Odwozi ona tam naystarszego syna, ktory przyiechał odwiedzić ią w Szwaycaryi, i wiezie razem naymłodszego. Zimować będzie w Rzymie, a na wiosnę powróci do Augszburga.

Syn byłego Króla Szwedzkiego Xże Gustaw udał się z Karlsruhe d. 28 z. m. do Włoch, gdzie zimować będzie.

Małżonka Xcia Reuss Henryka 63go powiła d. 26 z. m. w Wernigerode syna.

D. 29 Listopada C. Austryiacki Gabinetowy goniec przewiózł przez miasto nasze nazwanego Botocude, którego w r. a. przywieziono z Brazylii do Wiednia. Będzie on z naywiększą starannością na powrót do Brazylii odwieziony, ponieważ nie chciał przyzwyczaić się do cywilnego życia Europeyskiego, tylko pragnął powrócić do swych lasów Zona iego i dziecie pomarli z tęsknoty, i on byłby w krótce za niemi poszedł, gdyby łaskawy Cesarz niebył rozkazał zawieść go na wolność do oyczystych lasów.

Z Kolonii d. 9 Grudnia.

Pan Schlegel powrócił niedawno z Anglii do Bonn, i dopiął celu swoiego przyrzeczenia dokładnie tamteyszych rękopismów. Wszędzie, a mianowicie w Oxford, Kambridge i w wschodnio-Indyyskim instytucie w Haylaybury znalazł gościnne i zaszczytne przyięcie. Na posiedzeniu Azyiatyckiego towarzystwa był nawet pochlebną mową przez P. Wynn powitany. Przy iego wyieździe z Londynu rozpoczęły się podpisy na całkowite wydanie iego *Ramajana*.

Z Hameln d. 6 Grudnia.

D. 3 b. m. o godzinie 5 w wieczór mieliśmy tu niezwyczayne w tey porze roku widowisko. Podczas ciemney nocy przy południowo-zachodnim wietrze zaczerwiniło się Niebo ku okolicy Rinteln. Ogniste kule zdawały się na ziemię padać i na kilka godzin drogi była okolica tak iasno oświecona, iż o 3 mile leżącą ztąd górę Schaumburg dokładnie widzieć można było. Dnia 4 o tymże czasie i przy potężnym południowo-zachodnim wietrze padał duży deszcz z gradem przy wielkiey błyskawicy.

DODATEK
DO Nro 103.
GAZETY KRAKOWSKIEY

z Krakowa Dnia 24 Grudnia 1823 Roku we Srodę.

Z Warszawy d. 16 Grudnia.

W Imieniu Nayiaśnieyszego
ALEXANDRA I.
Cesarza Wszech Rossyy, Króla Polskiego &c. &c. &c.
XIĄŻĘ NAMIESTNIK KRÓLEWSKI
w Radzie Stanu.

Zapobiegaiąc niewłaściwemu tłumaczeniu się Artykułu 11 Dekretu Nayiaśnieyszego Pana z dnia 18 Marca 1817 r. względem zamiany dziesięcin wytycznych na przełożenie Kommissyi Rządowey Wyznań Religiynych i Oświecenia Publicznego stanowiemy co następuie:

Artykuł 1. Artykuł 11 postanowienia Nayiaśnieyszego Pana z dnia 18 Marca 1817 r. względem zamiany dziesięcin wytycznych, stosownie do instrukcyi w dniu 9 Lipca r. z. przez Nas zatwierdzoney, tyczy się tych dziesięcin, które przed lub w roku 1789 z iakiego bądź powodu oddawane iuż były w pieniądzach a nie w naturze, iako pieniężne w tabelli lustracyyney z tegoż roku 1789 podane były przez Duchownych i bez robienia późniey o nie układów ciągle w iednakowey ilości corocznie były opłacane.

Art: 2. W tych częściach kraiu, które zostawały pod panowaniem Rządu Austryiackiego, układy o dziesięciny zawarte z mocy patentu tegóż Rządu z dnia 6Lutego 1801 r. zmienionego późnieyszym patentem z dnia 16 Września 1808 roku iako też rodzay oddawanych dziesięcin, będący iedynie skutkiem tegóż patentu, nie mogą służyć przeciw daiącym dziesięcinę za dowód, że się należy Kościołowi dziesięcina wytyczna, ieżeli udowodnionem nie będzie, że Kościół od roku 1789 do 1801 był w posiadaniu dziesięciny wytyczney.

Art: 3. Wątpliwości i spory wynikaiące z przepisów ninieyszey instrukcyi, rozwiązywane będą przez Kommissyie Woiewodzkie z wolnem odwołaniem się do decyzyi Kommissyi Rządowey.

Art: 4. Spory o prawo należności dziesięcin i ich rodzay, rozpoznawa

---

Przy rozpoczęciu zwyczayney prenumeraty na Gazetę Krakowską od 1go Stycznia 1824 uprasza Redakcyia Łaskawych Czytelników o wczesne się zgłaszanie.

ne będą podobnymże sposobem z zachowaniem wolności dla stron udania się do drogi sądowey, w razie gdyby na rezolucyi Władz Administracyynych nie przestawały; dópóki zaś wyrok Sądowy nie nastąpi, rzecz w dawnym stanie zostawać będzie.

Art: 5. Wykonanie ninieyszego postanowienia, które w Dzienniku Praw ma bydź umieszczone, Kommissyiom Rządowym w czem do którey należy, polecamy.

Działo się w Warszawie na Posiedzeniu Rady Administracyyney dnia 25go Listopada 1823 r.

(podpisano) *Zaiączek.*

Minister Prezyduiący w Kom:
Rz: Wyz: Rel: i Ośw: Publ:
(podpisano) Stanisław *Grabowski.*

Radca Sekretarz Stanu, Jenerał Brygady
(podpisano) *Kossecki.*

Zgodno z Oryginałem:
Radca Sekretarz Stanu, Jenerał Brygady
(podpisano) *Kossecki.*

Zgodno z Wypisem:
Minister Sprawiedliwości:
(podp.) M. *Badeni.*

Za Sekretarza Jeneralnego,
Szef Bióra K. *Hoffmann.*

Z Wiednia d. 16 Grudnia.

Listy z Bukaresztu pod d. 9 b. m. zawieraią wiadomość, iż oczekiwany tam iest w krótce iadący z zleceniami do Stambułu Ces. Rossyyski rzeczywisty Radca stanu Minciaki. (Wyiechać on miał d. 15 b. m. z Hermanstadtu, gdzie dla poniesionego w drodze szwanku kilka tygodni zabawić miał. Hospodar Wołoski, Xże Ghika, postanowił wysłać swoiego brata dla przyięcia na granicy rzeczonego Radcy stanu i tak w Wołoszczyznie, iako w Tureckich prowincyiach z tamtey strony Dunaiu poczynione były przygotowania do przyięcia go z przyzwoitemi iego dostoyności honorami.

Z Włoch d. 30 Listopada.

Oyciec S. udzielił na publicznym Konsystorzu d. 20 b. m. Kardynałom Pawłowi Jozefowi Solaro, dawniey Biskupowi Aosty w Piemoncie, Antoniemu Clermont Tonnere, Arcybiskupowi Tuluzy i Ludwikowi Henrykowi de la Fare, Arcybiskupowi Sens, na dawnieyszych Konsystorzach mianowanym, paliusze. J. Świątobliwość przyiął także do assystuiących Biskupów przy tronie Papiezkim Spowiednika Xiężny Łukieskiey. Na taynym Konsystorzu d. 24 zamknął podług zwyczaiu powyższym trzem Kardynałom usta, proponował kilka biskupich Kościołów, poczem otworzył im usta, udzielił tytuły różnych kościołów i zawdział kardynalskie pierścienie. Na tymże posiedzeniu patronowie konsystorialni prosili o paliusze dla Arcybiskupów Dublińskiego i Cashel. Kardynał Zurla otrzymał mieysce pomiędzy Kardynałami, którzy składaią kongregacyie propagandy, de Riti, indexu i odpustów. — D. 25 b. m. wyiechali z Rzymu Kardynałowie Gravina, Arcybiskup Palermu, i Morozzo, Biskup Nawary, do swych stolic. Kardynał Caselli, Biskup Parmy, odiechał d. 28 do swoiego biskupstwa.

Król Neapolitański wydał pod d. 5 Listopada następuiące rozporządzenie: Gdy doświadczenie w różnych czasach okazało, iż nayskuteczniejszym sposo-

bem do zaprowadzenia obfitości, zwłaszcza artykułów żywności, iest dozwolenie wolney ich sprzedarzy z usunięciem wszelkich przeszkod, o czem naylepiey przekonaliśmy się z dozwoloney w poprzednich listach wolney przedarzy niektórych przedmiotów w mieście naszem Neapolu, i w celu pomnożenia w tem mieście artykułów żywności, postanowiliśmy i stanowiemy: 1) od 1 Stycznia 1824 wolna bydź ma każdemu mieszkańcowi w mieście Neapolu rzeź bydła i kupować i sprzedawać mięso ryczałtem lub na funty. 2) Dotychczasowa opłata od mięsa znosi się, i sprzedaiący zostaią tylko pod dozorem municypalney władzy względem gatunku mięsa i wagi.

Z Sztokolmu d. 2 Gruduia.

Stany Seymuiące przeniknione uszanowaniem i miłością do panuiącey Dynastyi, postanowiły jednomyślnością na wniosek izby Włościańskiey wysłać wielką deputacyią do J. K. Mci z wyrażeniem życzenia, aby Królowa Jmć. dawnym zwyczaiem była koronowaną. Stany wyrażaiąc tylko życzenie narodu i szanuiąc prawa Króla, zostawiaią zupełnie do iego woli oznaczenie czasu do tey uroczystości. — J. K. M. nie oznaczył ieszcze dnia do przyięcia tey wielkiey deputacyi.

Wczoray obchodzone były uroczyście imieniny Królewica Następcy tronu.

W tych dniach przybył tu nowy sprawuiący interessa Portugalskie, Komandor Lopez da Cunha.

Angielski Poseł przy naszem Dworze, P. Bloomfield, obrany został członkiem tuteyszey akademii woyskowych wiadomości.

W Chrystianii d. 16, 17 i 24 Listopada czuć się dały mocne wstrząśnienia ziemi.

Z Smirny d. 17 Października.

Podług listów z Saloniki pod d. 1 b. m. Kolokotroni leżał w Morei śmiertelnie chory. Przez swóy wpływ w woysku utrzymywał on się dotąd iako Viceprezes władzy wykonawczey. Prezesem iey iest Magnat Bey, a resztę iey trzema członkami są: Hr. Metaxa, Andrea Zaimi i Sottini Caralunbi. Rada prawodawcza składa się z 20 członków i prezyduie w niey Hr. Panuzzo Nataxa. Maurokordato, który uszedł na Hydra bawi tam ciągle iako prywatny. (Z Spekt: Smier.)

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

robione w Obserwatoryum Astronomicznem Uniwersytetu Jagiellońskiego, *w Miesiącu Grudniu roku 1823.*

Dzień	Wysoko: Baromet:			Stan Thermometru			Hygrometr	Wiatr	Stan Atmosfery.
	rano	po poł:	wieczr:	rano	po poł:	wieczr:	rano pop: wie:	ran: p.p. w.	
20.	27.5,4	27.4,6	27.4.2	— 1,4	† 0,4	— 2.	98. 80 98	SOSO SO	poch. poch poch.
21.	27.3,4	27.3,4	27.3,2	— 3,4	— 2.	— 2.4	99. 89. 100.	SOSO SO	snieg pog. poch.
22.	27.3,6	27.3,9	27.4,0	— 1,6	† 2,5	0.	100. 98. 100.	SE.S. SO	poch. poch. poch.

Dnia 5 i 16 Grudnia 1823 r.

Cena Zbóż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł.	gr.	2. Zł.	gr.	3. Zł.	gr.	4. Zł.	gr.
— *Pszenicy*	12	—	11	15	11	—	10	—
— *Zyta*	7	—	6	15	6	—	5	15
— *Jęczmienia*	5	15	5	—	4	15	4	—
— *Owsa*	4	—	3	18	3	15	—	—
— *Jagieł*	20	—	19	—	18	—	17	—
— *Grochu*	8	—	7	15	7	—	6	15
— *Rzepaku*	18	—	17	—	16	—	15	—

W Gdańsku dnia 12 Grudnia.

Łaszt 30 Korcy wynoszący

Pszenicy	od Złp.	160	do	210
Żyta	— —	100	—	110.
Jęczmienia	— —	80	—	86.
Owsa	— —	60	—	66.
Grochu	— —	110	—	120.

Bieg Pieniędzy

W Krakowie d. 16 Grudnia

Czer: Zł: Holl: monetą Courant	Złp.	20 gr.	15
detto Cesarski	—	20 —	3
Fryd. Pruskie	—	35 —	—
Louidor	—	38 —	—
zoto frankówki	—	33 —	—
Szeiny Wiedeńskie za 100 .	—	324 —	—
Złoty ryński Szeinami	—	1 —	22

LOTERYIA KRAIOWA.

W 65 Ciągnieniu d. 24 Grudnia r. b. w przytomności osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały Numera następuiące:

5. 23. 77. 87. 62.

Przyszłe 66 Ciągnienie dnia 31 Grudnia r. b. przypada.

TEATR NARODOWY.

W Piątek d. 26 Grudnia r. b. daną będzie wznowiona Komedyia w 3 aktach, wierszem z dzieł M. Moliera przez Dmóchowskiego na ięzyk polski przełożona: *Uroiona niewierność.* Po 1wszym 2gim i 3cim akcie exekwowane będą przez Towarzystwo Śpiewaków Włoskich: *Qutlibet Muzykalne.y*

W przyszły Wtorek dnia 30 b. m. na benefis Franciszka Żebrowskiego, wystawiona będzie weale nowa Komedyio-Opera napisana z powieści moralney Voltaire przez L. A. Dmuszewskiego z muzyką P. Wygrzywalskiego, Dyrek: Orkiestry Krakowskiey w 1 akcie: *Nieszczęśliwe Pantofle* Którą poprzedzi niewidziana Komedyia w 2 aktach z francuzkiego PP. Desaugiers i Gantil, przełożona wierszem z zastósowaniem przez Woyc: Pąkulskiego: *Mąż złapany,* czyli *osobliwsza nauka.* Pomiędzy Komedyią a Operą, śpiewany będzie przez Śpiewaków Włoskich Duet z *Tankreda* między Amenaidą i Tankredem. — Podczas antrakrów grane będą 4 Polonesy nowe, komponowane przez P. Wygrzywalskiego, Dyrektora Orkiestry Krakowskiey.

DONIESIENIA.

W dniu 30 Grudnia r. b. 1823 o godzinie 3ciey po południu w Krakowie przy Ulicy Mikołayskiey pod L. 651 w Kancelaryi podpisanego Komornika odbędzie się w drodze Exekucyi Sądowey Licytacyia na wydzierżawienie trzechletne to iest: od 1go Stycznia 1824 r. do ostatniego Grudnia 1827 r. Sklepu z przyległym lokalem na dole w Domu pod L. 542 przy Ulicy Floryańskiey sytuowanym. Chcących licytować podpisany Komornik zaprasza, aby w Vadium fp. 30 zaopatrzeni byli.

W Krakowie dnia 18 Grudnia 1823 r. *H. Salomoński*, Kom. Sąd.

W dniu 2gim Stycznia 1824 r. o godzinie 9tey z rana w Krakowie na Kazimierzu w Domu pod L. 69 obok targu publicznego odbędzie się w drodze Exekucyi Sądowy Licytacyia ruchomości, iako to: sprzętów domowych, Komody z gablotą, kubeczka srebrnego &c. Chęć licytowania maiących podpisany z gotowemi zaprasza pieniądzmi. — W Krakowie d. 20 Grudnia 1823 r.

H. Salomoński, Kóm. Sąd.

W dniu 2gim Stycznia 1824 r. o godzinie 3ciey po południu w Krakowie na Kazimierzu w Domu pod L. 78 odbędzie się w drodze Exekucyi Sądowey Licytacyia zatradowanych ruchomości iako to: mebli, Zegaru, zwierciadła &c. Chęć licytowania maiących podpisany Komornik z gotowemi zaprasza pieniądzmi. —

W Krakowie dnia 20 Grudnia 1823 r. *H. Salomoński*, K. S.